

ודחה זאת רב חנא בר קטינא ואמר, שאפשר שלדברי הכל הרחיצה בצונן מותרת, וכל שכן שהטבילה בהם מותרת, ורק הרחיצה בחמין אסורה. והחכמים הנ"ל נחלקו לענין טבילה בחמין שאינם שאובים, כגון חמי טבריה^א. לדעת תנא קמא, לחייבי טבילה לא אסרו לטבול בחמין. ולדעת רבי חנינא, גם לחייבי טבילה אסרו לטבול בחמין.

וביאר רב פפא, שאף שמודה רבי חנינא שיכולים לטבול בצונן, אמר, כדי בית אלקינו לאבד עליו טבילה פעם אחת בשנה, לומר, שאם אין להם צונן לטבול בו, לא יטבלו בחמי טבריה, ויבטלו את הטבילה.

הגבלות על האיסורים האמורים בתענית ציבור

נתבאר שבתעניות ציבור [מאמצעיות ואילך] אסורים במלאכה, ובנעילת הסנדל, וברחיצה. ומבואר בברייתא, שאין האיסורים הללו מוחלטים, ויש בהם הגבלות.

א. איסור מלאכה.

כשאמרו, תענית ציבור אסור במלאכה, לא אמרו אלא ביום, אבל בליל התענית, [אף שכבר נאסר בכל שאר הדברים, במלאכה עדיין] מותר^ב.

ב. איסור נעילת הסנדל.

כשאמרו, תענית ציבור אסור בנעילת הסנדל, לא אמרו אלא בעיר, אבל בדרך מותר, כיצד הוא עושה? יוצא לדרך חוץ לעיר, נועל, נכנס לעיר, חולץ.

ג. איסור רחיצה.

כשאמרו, תענית ציבור אסור ברחיצה, לא אמרו אלא כל גופו, אבל פניו ידיו ורגליו מותר.

ומבואר בברייתא, שבדברים הללו, דין אבל ומנודה שווה לדין תענית ציבור.

ומתחילה אמרו, שאבל ומנודה שווה לתענית ציבור בכל שלושת הדברים הללו, גם

^א מדלא קאמר משכחת לה טבילה דכשירה בחמין, כגון שהוחמו והומשכו לבריכה, אלא שאמר בחמי טבריא, יש להוכיח, דכולו שאוב אפילו על ידי המשכה לא מהניא טבילה. והא דאמר דהמשכה כולה כשירה, רצונו לומר לענין שאינה פסולת את המקוה כשאר מים שאובים, אבל טבילה ודאי אינו עולה בהם. [תוס'].

^ב מהכא משמע, דבילי תשעה באב מותר במלאכה, ואין ביטול אלא ביום, אבל אין מפרסמין הדבר. [רש"י].